52 A 8/2018 - 29

U S N E S E N Í

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudců JUDr. Věry Balejové a JUDr. Ing. Zdeňka Strnada, Ph.D., MPA v právní věci

navrhovatelky: **Bc. P. K.**,
bytem S. 706, V.

proti
odpůrcům:

1) **Městský úřad Velešín**
sídlem nám. J. V. Kamarýta 76, Velešín

2) **SNK PRO ROZVOJ MĚSTA VELEŠÍN**
zastoupeného zmocněncem J. R.,

3) **Křesťanská demokratická unie-Československá strana lidová**
zastoupené zmocněncem Z. P.,

4) **Náš Velešín-atraktivní město pro život**
zastoupeného zmocněncem Ing. V. P.,

5) **SNK-Prosperující Velešín**
zastoupeného zmocněnkyní Bc. P. K.,

o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva města Velešín, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

t a k t o :

I. Návrh se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Volební stížnost

1. Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) byl dne 17. 10. 2018 doručen návrh, kterým se navrhovatelka domáhala vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva města Velešín konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Neplatnost volebních výsledků byla dle navrhovatelky zapříčiněna jednáním jednoho z členů politické organizace Náš Velešín a rovněž jednáním členů návrhem blíže neurčené volební komise, kterým bylo porušeno ust. § 34 odst. 6 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“). K tomuto pochybení došlo způsobem volby, která nejméně v jednom fotograficky zdokumentovaném případě byla realizována osobou nezletilou, která vhodila obálku do volební urny. Vzhledem k tomu, že nezletilá osoba není na základě uvedeného zákonného ustanovení způsobilým voličem, nemůže být takový hlas platný.

2. Uváděná fotografie nezletilého voliče byla navrhovatelkou učiněna součástí návrhu, přičemž zdrojem, z něhož navrhovatelka při svém zjištění vycházela, byl profil politické organizace Náš Velešín na sociální síti Facebook.

3. Fotografie přiložená k návrhu znázorňuje nedatovaný a místně nijak neurčený snímek nezletilé osoby držící obálku, která je částečně umístěna do otvoru volební urny.

4. Vzhledem k tomu, že výše popsané pochybení nemuselo být ojedinělým případem, kdy byl tímto způsobem vhozen neplatný hlas, je navrhováno prohlásit volby do zastupitelstva města Velešín, konané ve dnech 5. a 6. října 2018, za neplatné.

II. Vyjádření účastníků v průběhu řízení

5. K návrhu na zahájení řízení se vyjádřil příslušný volební orgán - Městský úřad Velešín, který konstatoval, že si žádného pochybení není vědom, když v návrhu uvedená fotografie nedokládá, že k namítanému pochybení v rámci komunálních voleb ve Velešíně došlo.

6. Odpůrci č. 2), 3), 4), a 5) k volební stížnosti uvedly, že nedisponují žádnými bližšími informacemi ohledně návrhem uváděného pochybení, pročež nemohou k těmto skutečnostem poskytnout relevantní vyjádření. Pouhá fotografie dítěte vhazujícího obálku do volební schránky nepředstavuje porušení zákona o volbách.

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.

Odpůrci dále shodně uvedli, že i pokud by k takovému pochybení došlo, nemělo by na končený výsledek voleb do zastupitelstva města Velešín žádný vliv.

III. Písemnosti podstatné pro rozhodování v dané věci

7. Soudu byly předány v zapečetěné krabici volební lístky a volební obálky pro volby do zastupitelstva města Velešín, seznamy voličů a výsledky voleb. Ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva města Velešín, okres Kaplice konaných ve dnech 5. 10. a 6. 10. 2018, je zřejmé, že v městě Velešín byly tři volební okrsky, celkový počet osob zapsaných v seznamu voličů byl 3 178 a celkový počet odevzdaných platných hlasů představoval údaj 20 151.

IV. Právní názor soudu

8. Krajský soud se návrhem zabýval podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

9. Podle ust. § 90 odst. 1 s. ř. s. za podmínek stanovených zvláštními zákony (v poznámce pod čarou činěn odkaz i na zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcích, v platném znění) se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb, o neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta.

10. Podle § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou účastníky řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena nebo nezávislý kandidát.

11. Odpůrcem byl v dané věci označen Městský úřad Velešín, jako volební orgán ve smyslu § 6 písm. f) zákona o volbách [srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006 sp. zn. I. ÚS 768/06 (224/2006 USn.)].

12. S citovanými ustanoveními soudního řádu správního koresponduje rovněž právní úprava obsažená v zákoně o volbách, který určení neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta zakotvuje v § 60 odst. 1, dle kterého se tohoto určení neplatnosti může domáhat každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.

13. Podle § 60 odst. 3 téhož zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

14. Podle § 90 odst. 3 s. ř. s. soud rozhodne usnesením, a to do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu, jednání není třeba nařizovat.

15. Krajský soud ověřil, že navrhovatelka v dané věci byla zapsána do příslušného seznamu voličů ve volebním okrsku města Velešín č. 1, proto je aktivně legitimována k podání návrhu.

16. Z obsahu předloženého volebního materiálu, jak byl soudem popsán pod bodem 6 tohoto rozhodnutí, bylo zjištěno, že v komunálních volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 bylo ve městě Velešín odevzdáno celkem 20 151 platných hlasů, přičemž jak vyplývá z příslušných zápisů o průběhu voleb, v žádném z volebních okrsků nebyla vznesena stížnost stran průběhu voleb ve smyslu § 42 odst. 2 písm. g) zákona o volbách, týkající se porušení § 34 odst. 6 zákona o volbách. Takové pochybení nebylo zjištěno ani členy příslušných volebních komisí, jak rovněž potvrzují zmiňované zápisy o průběhu voleb.

17. Navrhovatelka neplatnost voleb do místního zastupitelstva dovozuje toliko z obsahu předložené fotografie, která blíže neurčeného dne na blíže neurčeném místě znázorňuje nezletilou osobu držící v ruce obálku, která je částečně vnořena do volební urny.

18. Při přezkumu volebních výsledků vychází správní soudy z presumpce správnosti výsledků voleb zjištěných jednotlivými okrskovými volebními komisemi, pokud v konkrétním případě není prokázán opak. Je proto vždy na navrhovateli, aby předložil důkazy nebo alespoň zvlášť významné indicie o tom, že tomu tak nebylo [srov. usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. Vol 58/2017 (3682/2018 Sb. NSS)]. K rozložení důkazního břemene se v tomto směru vyjádřil rovněž Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 26. 1. 2005 sp. zn. Pl. ÚS 73/04 [17/2005 USn.] uvedl: *„[p]ro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů.* ***Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.***“ (pozn. zvýrazněno soudem)

19. Jak rovněž uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 22. 10. 2014 sp. zn. Vol 18/2014 [NSS 6284/2014], pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb mohou vyvstat pouze tehdy, pokud v konkrétním případě existuje významná indicie, která by byla způsobilá takové pochybnosti vyvolat.

20. V případě návrhu na vyslovení neplatnosti voleb je to tudíž právě navrhovatel, kdo je povinen nejen takovou významnou indicii tvrdit, ale též prokázat, což odpovídá charakteru daného řízení, které je řízením sporným, pro které platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí ve věci významné skutečnosti a tyto skutečnosti prokázat.

21. Ve věci nyní projednávané navrhovatelka své pochybnosti opřela pouze o obsah fotografie, kterou získala ze sociální sítě jednoho z kandidujících subjektů. Uvedená fotografie však není opatřena žádným konkrétním datem jejího pořízení, není z ní patrné rovněž žádné místní určení a konečně z ní není patrné ani to, zda nezletilá osoba drží v ruce volební obálku s hlasovacím lístkem a zda vůbec byla tato obálka do urny v konečném stadiu vhozena či nikoliv.

22. Navrhovatelkou předložený důkaz v podobě výše specifikované fotografie tudíž nepředstavuje judikaturou zmiňovanou významnou indicii ani relevantní důkaz, který by byl schopen prokázat, že do volební urny ve městě Velešín byl ve volbách do místního zastupitelstva konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 vhozen byť jen jediný hlasovací list osobou k tomu neoprávněnou.

23. I pokud by tomu tak bylo a návrhem bylo prokázáno, že ve volbách do zastupitelstva města Velešín hlasovala nezletilá, tedy k tomu neoprávněná, osoba, je nutno konstatovat, že tento jediný neplatný volební hlas by nebyl s to ovlivnit výsledek daných komunálních voleb ve smyslu třetí podmínky algoritmu judikovaného Nejvyšším správním soudem např. v rozhodnutí ze dne 2. 7. 2004 sp. zn. Vol 6/2004 [354/2004 Sb. NSS], kde se uvádí, že jednou ze tří nutných podmínek nezákonnosti voleb je významná intenzita protizákonnosti schopná výrazně zpochybnit volební výsledky. V případě jediného neplatného volebního hlasu by takto intenzivní nezákonnost nebylo lze s ohledem na celkový počet volebních hlasů shledat. Jediný neplatný hlas by výsledek voleb nemohl žádným způsobem ovlivnit.

24. Na závěr krajský soud z důvodů „volební prevence“ považuje za vhodné uvést, že návrhem zmiňované ust. § 34 odst. 6 věty první volebního zákona vymezuje způsob hlasování jako postup, kdy „volič po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků **vloží úřední obálku před okrskovou volební komisí do volební schránky**“. Voličem se pak dle § 4 odst. 1 zákona o volbách rozumí „občan obce za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, **který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let**, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu, a státní občan jiného státu, který v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, (dále jen „volič“); do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením (dále jen „územně členěné statutární město“) anebo městské části hlavního města Prahy má právo volit ten volič, který je v den voleb přihlášen k trvalému pobytu v tomto městském obvodu nebo městské části.“ (pozn. zvýrazněno soudem)

25. Z uvedeného vyplývá, že pokud nejsou dodrženy výše uvedené volební podmínky, tedy pokud do volební urny vhodí hlasovací lístek osoba mladší 18 let, jedná se o neplatné hlasování, neboť volba byla v takovém případě realizována osobou bez

voličského oprávnění (srov. § 4 odst. 1 zákona o volbách). Takový způsob hlasování by pak neměl být příslušnou volební komisí tolerován a dozorující členové volební komise by v každém takovém případě měli hlasování nezletilému voliči znemožnit.

26. Uvedené pochybení však ve věci nyní projednávané prokázáno nebylo, jak již soud zdůvodnil shora, a proto nebyl návrh na vyslovení neplatnosti voleb do obecního zastupitelstva města Velešín shledán důvodným a jako takový byl bez jednání na základě § 90 odst. 3 s. ř. s. zamítnut.

27. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. a vychází ze skutečnosti, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce krajského soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.)
Kasační stížnost je ve věcech volebních nepřípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.)

V Českých Budějovicích dne 31. října 2018

Předsedkyně senátu
JUDr. Tereza Kučerová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.